ΜΥΣΤΗΡΙΑ ΕΠΙΤΕΥΓΜΑΤΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΑΤΑΔΙΚΗ ΤΩΝ ΝΑΖΙ

Είναι η ώρα για περασμένα-ξεχασμένα στιγμιότυπα, τώρα που τελείωσε η δίκη της Χρυσής Αυγής. Για πάμε λοιπόν στη φωτογραφία αριστερά. Είναι Γενάρης του 2009 και η χρυσή αυγή ετοιμαζόταν να μεσουρανήσει στο πολιτικό στερέωμα με πάτημα τον Άγιο Παντελεήμονα και βιτρίνα την «επιτροπή κατοίκων». Τόπος: το αστυνομικό τμήμα Άγιου Παντελεήμονα. Πρόσωπα: ο αναπληρωτής υπουργός Εσωτερικών (όπως λεγόταν τότε ο Υπουργός Δημόσιας Τάξης), Χρήστος Μαρκογιαννάκης, συνοδευόμενος από τον αρχηγό της ελληνικής αστυνομίας και τον αρχηγό της ΓΑΔΑ. Όλοι μαζί εξήγγειλαν το σχέδιο «για την καταπολέμηση της εγκληματικότητας» στο κέντρο της Αθήνας: «Θα ενισχυθεί το Αστυνομικό Τμήμα με αστυνομικό προσωπικό (…) θα αναπτυχθούν και ειδικότερες δράσεις στην περιοχή και ιδίως πέριξ της πλατείας του Αγ. Παντελεήμονα».[1] Στην είσοδο του α.τ. παρόντα και τα μέλη της «επιτροπής κατοίκων» που συνομίλησαν με τον Υπουργό, πιθανότατα επί «διευκρινίσεων» για «τις άλλου είδους δράσεις».

Συνεχίζουμε στη φωτογραφία δεξιά: είναι πάλι Γενάρης 2009, ο ίδιος Υπουργός παρευρίσκεται αυτή τη φορά σε συγκέντρωση της «επιτροπής κατοίκων» στον Άγιο Παντελεήμονα «ενάντια στην εγκληματικότητα» και προφανώς υπό το πλαίσιο των «άλλου είδους δράσεων».[2] Η «επιτροπή κατοίκων» αποκτά έτσι κρατική νομιμοποίηση και κάποιους μήνες μετά, τον Αύγουστο του 2009, οι «άλλου είδους δράσεις» απέκτησαν δυναμική «ηγεσία»: ο μαφιόζος, χρυσαυγίτης και γνώριμος των μυστικών υπηρεσιών, Χρήστος Ρήγας, άνοιξε το μπαρ «Πύλες» στην πλατεία του Αγ. Παντελεήμονα. Το μπαρ λειτουργούσε έκτοτε ως σημείο συντονισμού μεταξύ «επιτροπής κατοίκων», χρυσαυγιτών-μαφιόζων και αστυνομίας, με εργολαβία τους ξυλοδαρμούς και τα πογκρόμ εναντίον μεταναστών. Αυτά συνέβαιναν από το 2009 μέχρι το 2013, σε περίπτωση που διάφοροι δεν είχαν ακόμα εμπεδώσει τι σήμαιναν οι «άλλου είδους δράσεις ιδίως πέριξ της πλατείας Αγ. Παντελεήμονα».[3]

Επαναφέρουμε αυτά τα ξεχασμένα στιγμιότυπα γιατί οι διεργασίες εκείνης της περιόδου ήταν πολύ βαθύτερες για να τις ξεχάσουμε τώρα που η «εγκληματική οργάνωση» πήρε την άγουσα για τον Κορυδαλλό. Το μεσουράνημα της χρυσής αυγής στο πολιτικό στερέωμα την περίοδο 2009-2013 ήταν κρατική στρατηγική που καταστρώθηκε μέσα από το Υπουργείο Εσωτερικών και Δημόσιας Τάξης. Ο Άγιος Παντελεήμονας διέθετε όλα τα απαραίτητα συστατικά για την ανάπτυξη του σχεδίου: Α) Τοπικές εξουσίες (όλες τους μαφίες) με οικονομική ισχύ και βαθιές σχέσεις με την αστυνομία. Β) Αστυνομικό τμήμα που ιδρύθηκε στις αρχές του 2000 με κύριο στόχο την «υποδοχή» με πογκρόμ και ξυλοδαρμούς των μεταναστών εργατών που κατέφταναν από τα σύνορα και τη δημιουργία συνθηκών στρατοπέδου συγκέντρωσης στους δρόμους και τις πλατείες της περιοχής.[4]

Το σχέδιο προέβλεπε την επιστράτευση της χρυσής αυγής ως άτυπου βραχίονα του συμπλέγματος αστυνομίας-μαφίας για την πειθάρχηση του πολυεθνικού προλεταριάτου στο κέντρο της Αθήνας. Και θα αναπτυσσόταν σε οποιαδήποτε περιοχή συνέτρεχαν οι απαραίτητες προϋποθέσεις για την ανάπτυξή του. Ήταν κατά βάση ένα αστυνομικό σχέδιο τρομοκράτησης της εργατικής τάξης με στόχο «βουλώστε το όλοι». Η συγκυρία της περιόδου καθιστούσε το σχέδιο επίκαιρο. Από τον Γενάρη του 2009, το ενδεχόμενο χρεοκοπίας της χώρας και προσφυγής στο ΔΝΤ ήταν ήδη ορατό. Η πτώση του βασικού μισθού βρισκόταν στο τραπέζι. Το πολιτικό σύστημα της χώρας κλυδωνιζόταν σοβαρά για πρώτη φορά από την εποχή της μεταπολίτευσης. Τα πολιτικά κόμματα προετοιμάζονταν να περισώσουν ό,τι μπορούσαν από την καταρρακωμένη αξιοπιστία τους. Η προπαγάνδα τους ξεδιπλώθηκε το επόμενο διάστημα με συνθήματα του είδους «η κρίση κάνει τον λαό φασίστα», «ξένες δυνάμεις, ξένοι δανειστές επιβουλεύονται τη χώρα» και ούτω καθεξής. Οι αστυνομικοί μηχανισμοί ετοιμάζονταν κι αυτοί για τη στρατιωτική διαχείριση της κρίσης. Με νέα σώματα ασφαλείας, εντονότερη αστυνόμευση στους δρόμους, αναζήτηση κοινωνικών συμμάχων στις τάξεις των τοπικών εξουσιών. Σε τούτο το αστυνομικό οπλοστάσιο τρομοκράτησης είναι που προστέθηκε το 2009 και το σχέδιο «σβάστικες».

Παράλληλα, το σχέδιο «χρυσή αυγή» είχε επίσημη μιντιακή κάλυψη. Τα κανάλια καλλιεργούσαν κλίμα «κυριαρχίας» της χρυσής αυγής στους δρόμους. Η αριστερά μιλούσε για κυριαρχία της χρυσής αυγής στα σχολεία και τις εργατογειτονιές της χώρας. Μέσα σε αυτό το κλίμα, και με τέτοιους σπόνσορες, η χρυσή αυγή πήρε τα πρωτόγνωρα εκλογικά της ποσοστά που της εξασφάλισαν την είσοδο στη Βουλή.

Εντωμεταξύ, το σχέδιο «χρυσή αυγή», δηλαδή ακριβέστερα το σύμπλεγμα «αστυνομία-μαφία-χρυσή αυγή» επεκτάθηκε ως μηχανισμός πειθάρχησης και σε άλλες περιοχές της χώρας. Με παρόμοια υλικά και παρόμοιες στοχεύσεις. Στη Νίκαια, σκιώδης ηγέτης του φασιστικού πυρήνα ήταν ο διοικητής του τοπικού αστυνομικού τμήματος, Δ. Γιοβανίδης. Κάπου στο βάθος εξελίσσονταν ανεξιχνίαστες δουλειές με τις τοπικές εξουσίες-μαφίες της νύχτας σε Νίκαια-Κορυδαλλό.[5] Στο Πέραμα και τη Σαλαμίνα, το ίδιο σύμπλεγμα κανόνιζε την πειθάρχηση στη ναυπηγοεπισκευαστική ζώνη για λογαριασμό εφοπλιστών, λαθρεμπόρων (δύο σε ένα). Μετά τη δολοφονία Φύσσα, στη Νότια Ελλάδα, την Εύβοια και τη Στερεά ανώτεροι αξιωματικοί και διευθυντές της αστυνομίας υπέβαλλαν παραιτήσεις και αντικαταστάθηκαν. Δεν μάθαμε ακριβώς γιατί.[6]

Υπήρχε ωστόσο ένα πρόβλημα στο κρατικό σχέδιο, καθόλου αμελητέο όπως αποδείχτηκε. Το σχέδιο είχε ντυθεί με μισητά σύμβολα –σβάστικες, μπράτσα, πυρσοί και στοχάδια. Ως εκ τούτου κινητοποιούσε ένα σωρό εχθρούς εναντίον του. Οι εμπνευστές του δεν είχαν λογαριάσει καλά την ισχύ των αντιπάλων του απ' άκρη σ' άκρη στη χώρα. Δεν είχαν ζυγιάσει σωστά την αστείρευτη διάθεση για περιπέτεια που γεννούσε στους αντιφασίστες από τις εργατογειτονιές της χώρας η θέα ξυρισμένων κεφαλών και μούσκουλων με στόχους. Κι έτσι το σχέδιο πορεύτηκε, με τις επιτυχίες και αποτυχίες του, έως ότου καταρρεύσει παταγωδώς με τη δολοφονία του Φύσσα το 2013. Αποδείχτηκε μικρό στην αποτελεσματικότητά του. Και πέραν του επιτρεπτού φιλόδοξο για τους εμπνευστές του.

Έκτοτε μπήκαν σε κίνηση οι διαδικασίες θεσμικής συγκάλυψης της αληθινής ηγεσίας της οργάνωσης. Αυτές οι διαδικασίες, απεναντίας, αποδείχτηκαν άκρως επιτυχείς. Η πιο κομβική από αυτές είχε όνομα: λεγόταν δίκη της χ.α. και εξαρχής δουλεύτηκε στα μυαλά των επιφανέστερων νομικών της χώρας. Ετούτοι έφτιαξαν το 2013 ένα νομικό εργαλείο που ονομάστηκε «η χρυσή αυγή ως εγκληματική οργάνωση». Το νομικό αυτό εργαλείο εγκρίθηκε σε σύσκεψη που έγινε στο Μέγαρο Μαξίμου την επομένη της δολοφονίας του Φύσσα, όπου μετείχαν ο πρωθυπουργός Αντώνης Σαμαράς, ο υπουργός Δημόσιας Τάξης Ν. Δένδιας, ο Ευάγγελος Βενιζέλος, ο Χαράλαμπος Αθανασίου, ο Χρύσανθος Λαζαρίδης και άλλοι. Εκεί αποφασίστηκε η δίωξη της χρυσής αυγής ως εγκληματικής οργάνωσης, ιδέα που στήριζε ένθερμα ο Βενιζέλος και είχε ήδη βάλει στο τραπέζι ο τότε υπουργός Δημόσιας Τάξης, Δένδιας.[7]

Η ιδέα του Βενιζέλου και του Δένδια περί εγκληματικής οργάνωσης ήταν μια ιδέα με διακομματική στήριξη. Πήγαινε ως εξής: η χρυσή αυγή διέπραττε εγκλήματα με τον μανδύα της πολιτικής οργάνωσης. Την πρωτοβουλία για τα εγκλήματα την έπαιρνε η ίδια η οργάνωση και η ναζιστική ηγεσία της. Τα κίνητρα για τα εγκλήματα πήγαζαν αποκλειστικά από ναζιστικές αντιλήψεις. Οπότε, με τούτη την ιδέα, στο εδώλιο του δικαστηρίου ίσχυσαν τα εξής χρήσιμα: υλικά συμφέροντα και σχέσεις με τις τοπικές μαφίες δεν επρόκειτο επ' ουδενί ν' απασχολήσουν τους δικαστές. Οι σχέσεις της αστυνομίας με τη χρυσή αυγή θα μπορούσαν να αντιμετωπιστούν ως «μεμονωμένες περιπτώσεις». Η αστυνομία θα μπορούσε να κατηγορηθεί ανώδυνα για παθητικό ρόλο στις δράσεις της Χρυσής Αυγής –«κοιτούσαν και δεν έκαναν τίποτα»- ποτέ όμως ενεργητικό και ηγετικό. Το α.τ. Αγίου Παντελεήμονα ουδέποτε θα μπορούσε να σχετιστεί με το μπαρ «Πύλες» και τον Χρήστο Ρήγα. Τα πογκόμ στο κέντρο της Αθήνας ουδέποτε θα θεωρούνταν κομμάτι των «άλλου είδους» δράσεων στην περιοχή που σχεδίαζε το υπουργείο Δημόσιας Τάξης. Τον υπουργό Εσωτερικών που στήριξε το 2009 συγκέντρωση φασιστών στον Άγιο Παντελεήμονα ποιος τον θυμάται. Οι παραιτήσεις ανώτερων αξιωματικών της αστυνομίας μετά τη δολοφονία Φύσσα δεν θα μπορούσαν να σχετιστούν με κανέναν τρόπο με την υπόθεση.

Το μεγαλειώδες εγχείρημα που στήθηκε με τη δίκη τη Χρυσής Αυγής ήταν επί της ουσίας ένα οργανωμένο ξέπλυμα της σχέσης κράτους και χρυσής αυγής. Η χρυσή αυγή αποσυνδέθηκε πλήρως από το κρατικό σχέδιο και τον κρατικό μηχανισμό. Η οργάνωση ταυτίστηκε πλήρως με τα σύμβολά της και ουδόλως με τα αφεντικά της. Οι κοινοβουλευτικές χρηματοδοτήσεις της κόπηκαν, οι τοπικές της οργανώσεις διαλύθηκαν στη λογική «ο σώζων εαυτόν σωθήτω», η ηγεσία και οι μπράβοι της διώχθησαν με σοβαρά ποινικά αδικήματα. Κι έτσι, η συντριβή της χρυσής αυγής στο εδώλιο του δικαστηρίου ως «εγκληματικής οργάνωσης» εξασφάλισε ταυτόχρονα την πλήρη ασυλία των εργοδοτών της, της αληθινής δηλαδή ηγεσίας της. Η οποία διαθέτει σαφώς καλύτερη «πολιτική οργάνωση».

Γι΄ αυτούς ακριβώς τους λόγους, οι καταγγελίες της δίκης με συνθήματα όπως ο φασισμός νικιέται στους δρόμους και όχι στα δικαστήρια, ήταν σωστές μεν από μια πλευρά, αλλά φτωχές και άστοχες από μια άλλη. Γιατί το επίδικο της δίκης δεν ήταν η αξία της θεσμικής δικαιοσύνης ενάντια στη σημασία του αντιφασιστικού αγώνα στους δρόμους. Το επίδικο της δίκης ήταν το ξέπλυμα των πραγματικών αυτουργών του σχεδίου «Χρυσή Αυγή» και η αναστήλωση της εμπιστοσύνης στο κράτος, την αστυνομία και τη δικαιοσύνη του.

Άλλωστε, το δεύτερο το παραδέχονται ρητά και οι εξ αριστερών συμμέτοχοι στη διαδικασία θεσμικής συγκάλυψης. Ο Στ. Κούλογλου, στη ραδιοφωνική εκπομπή της Ευγενίας Λουπάκη στο Κόκκινο, δήλωσε χαρακτηριστικά για την απόφαση των δικαστών: «Για τη νέα γενιά που είχε πάρα πολλές επιφυλάξεις και καχυποψία απέναντι στη δικαιοσύνη επαναφέρει την εμπιστοσύνη των νέων στον θεσμό της δικαιοσύνης και αυτό είναι πολύ σημαντικό, είναι μεγάλη συμβολή στη δημοκρατία». Για να υπερθεματίσει η Λουπάκη συμπληρώνοντας: «Ένας απ΄τους βασικούς θεσμούς που αμφισβητείται –και δικαίως αμφισβητείται- πήρε τα πάνω του. Επίσης, πήρε τα πάνω της και η αντίληψη ότι μπορούμε να παρεμβαίνουμε στα πράγματα. Ότι δεν είναι όλα κανονισμένα».[8]

Δεν είναι όλα κανονισμένα… Λίγες μέρες πριν από την ανακοίνωση της απόφασης, η Εφημερίδα των Συντακτών που ανέλαβε εργολαβία τη διαρκή ενημέρωση για την εξέλιξη της δίκης και τις εκκλήσεις για στήριξή της από το κίνημα, κυκλοφόρησε πρωτοσέλιδο με φωτογραφίες των ηγετών όλου σχεδόν του πολιτικού συστήματος της χώρας την τελευταία δεκαετία και τη φράση «το τείχος της δημοκρατίας».[9]Το «τείχος» ενάντια στον ναζισμό περιλάμβανε τον Μητσοτάκη, τον Τσίπρα, τον Σαμαρά, τη Γεννηματά, τον Κουτσούμπα, τον Βαρουφάκη. Η παρουσία του Σαμαρά στο «τείχος της δημοκρατίας», θορύβησε τους αναγνώστες της εφημερίδας, τα σόσια μίντια πήραν φωτιά, αλλά αυτά είναι ζητήματα των συριζαίων. Σημασία είχαν όσα δήλωσε ο δημοσιογράφος Δ. Ψαρράς προς υπεράσπιση της παρουσίας Σαμαρά στο εξώφυλλο της εφημερίδας. Θυμίζοντας στους αναγνώστες συριζαίους το πώς ακριβώς φτάσαμε στη δίκη, παρέθεσε κάποιες αλήθειες: «Ποιος αλήθεια δικάζει τη Χρυσή Αυγή; Όσο κι αν φαντάζονται κάποιοι ότι δικάζει ο "λαός" ή το "κίνημα", εκείνος που θα αποφανθεί μεθαύριο για την τύχη των κατηγορουμένων ναζιστών είναι τρεις δικαστές, η σύνθεση του Α' Τριμελούς Εφετείου Κακουργημάτων Αθηνών. (…) Εκείνος που έχει αναλάβει να αντιμετωπίσει τη ναζιστική απειλή σε αυτή τη δίκη δεν είναι παρά ο εξαιρετικά συντηρητικός θεσμός της δικαιοσύνης, ο οποίος μάλιστα κινητοποιήθηκε από μια ακόμα πιο συντηρητική –αν όχι αντιδραστική- κυβέρνηση».[10] Ψέματα; Όχι βέβαια. Πράγματι «ο πιο συντηρητικός θεσμός του κράτους» και πράγματι η «πιο συντηρητική κυβέρνηση» της χώρας ανταποκρίθηκαν επάξια στην αποστολή τους το 2013. Η οποία αποστολή τους περιγράφεται από τον Δ. Ψαρρά στην άλλη αλήθεια που μοιράστηκε μαζί μας, μόνο που αυτή ήταν μια μισή αλήθεια: «Για πρώτη φορά το 2013 κόπηκε ο ομφάλιος λώρος που συνέδεε τους ναζιστές με τους μηχανισμούς του βαθέος κράτους και έτσι κατορθώσαμε να φτάσουμε σε μια δίκη, όχι μεμονωμένων δραστών, αλλά της ίδιας της ηγεσίας της οργάνωσης».[11] Για προσέξτε λίγο τις διατυπώσεις και πώς κανονίστηκαν «αυτά που δεν ήταν κανονισμένα»: το 2013 κόπηκε ο ομφάλιος λώρος ανάμεσα στους ναζιστές και τους μηχανισμούς του βαθέως κράτους. Και έτσι, μέσω της δίκης, καταδικάστηκαν οι ναζιστές και η ηγεσία τους! Η άλλη άκρη του ομφάλιου λώρου, οι μηχανισμοί του βαθέος κράτους, διέφυγαν μυστηριωδώς από το εδώλιο. Οπότε καταλάβατε: Η μια άκρη του ομφάλιου λώρου στήθηκε στο απόσπασμα, η άλλη αποσύρθηκε στο απυρόβλητο. Για δες κάτι μυστήρια επιτεύγματα της θεσμικής νίκης ενάντια στον φασισμό.

Ε, λοιπόν, αυτό το επίτευγμα δεν είναι αμελητέο. Και ακόμα πιο σημαντικό: δεν ήλθε σε πέρας από τίποτα φλώρους χαρτογιακάδες με πτυχίο νομικής που δεν σκαμπάζουν γρι από ταξική βία, συσχετισμούς δυνάμεων, μηχανισμούς βαθέως κράτους και πάει λέγοντας. Το αντίθετο: ήλθε σε πέρας από επιδέξια και έμπειρα στελέχη, εκπαιδευμένα χρόνια μέσα στους μηχανισμούς εξουσίας .

Κλείνουμε με το επόμενο μυστηριώδες επίτευγμα της καταδίκης των ναζί. Η δίκη της Χρυσής Αυγής δεν αφορούσε μόνο το ξέπλυμα του κράτους. Επιτέλεσε και μια δεύτερη, υπόρρητη λειτουργία. Η λειτουργία ετούτη αποτυπώθηκε εύγλωττα σε μια αφίσα που κολλήθηκε στους τοίχους της πόλης εν όψει της απόφασης του δικαστηρίου και έγραφε: «ο φασισμός δεν είναι άποψη, είναι έγκλημα». Δύσκολα θα φανταζόμασταν ότι η νομική κατασκευή του Βενιζέλου και του Δένδια θα μετουσιωνόταν τόσο γρήγορα σε κινηματικό σλόγκαν. Που στο βάθος-βάθος υπονοεί ότι υπάρχουν απόψεις που είναι «εγκληματικές». Κι ότι, κατά συνέπεια, οι φορείς αυτών των απόψεων θα πρέπει εφεξής να δικάζονται ως εγκληματίες. Πραγματικά, υποκλινόμαστε σε τούτο τον περίτεχνο τρόπο ποινικοποίησης των απόψεων. Τύφλα να 'χει ο Ελευθέριος Βενιζέλος και το ιδιώνυμο!

Στις ζοφερές εποχές μας, όπου το κράτος και οι μηχανισμοί του ορθώνονται απέναντί μας με νέες πειθαρχήσεις και απαγορεύσεις, η βεντάλια των απόψεων που μπορούν να χαρακτηριστούν εγκληματικές (γιατί π.χ. «στοιχίζουν ανθρώπινες ζωές», τυχαίο… το παράδειγμα) έχει ήδη ανοίξει. Όπως ήδη έχει ανοίξει εδώ και χρόνια η βεντάλια των μικροπαραβατικών συμπεριφορών που βαφτίζονται «εγκληματικές», στέλνοντας στα δικαστήρια χιλιάδες εργάτες και εργάτριες με την κατηγορία του «εγκληματία» και της «εγκληματικής οργάνωσης».[12]

Τώρα που η κρίση «λόγω κορονοΐού» καλπάζει, το νεο σχέδιο πειθάρχησης της πολυεθνικής εργατικής τάξης είναι αρκετά πιο εκλεπτυσμένο. Έβαλε τις σβάστικες και τους στόχους στο ντουλάπι και φόρεσε τα ρούχα της επιστήμης με τα σύμβολα και τις στολές της. Είναι πολύ πιο επιτυχημένο σχέδιο, πολύ πιο θεαματικό, παγκόσμιας εμβέλειας και παγκόσμιας εφαρμογής. Και ήδη, κατά πως φαίνεται, οι μηχανισμοί του βαθέως κράτους έχουν βρει άλλες πιο προοδευτικές και πιο λειτουργικές άκρες στον «ομφάλιο λώρο» τους. Πρόθυμες να παράσχουν αρκετά πιο αποτελεσματικές υπηρεσίες από εκείνες της χρυσής αυγής. Χωρίς να ανοίξει ρουθούνι. Και κυρίως με τις μηχανές της λογοκρισίας να δουλεύουν στο φουλ.

Υστερόγραφο: Οι συζητήσεις μας γύρω από το θέμα «δίκη της χ.α.» έχουν πάει κι ένα βήμα παραπέρα που δεν αποτυπώνεται εδώ, αλλά επιφυλασσόμαστε για το μέλλον. Σύμφωνα με αυτές, η δίκη της χ.α. αποτελεί κι ένα εγχείρημα επίσημης αφήγησης της ιστορίας της χώρας την περίοδο 2009-2013. Πρόκειται για ένα εγχείρημα συσκότισης των ευρύτερων, πέραν του «σχεδίου χ.α.», διεργασιών που συνέβαιναν εκείνη την περίοδο και εκτυλίσσονται μέχρι και σήμερα, με επίκεντρο την πειθάρχηση της εργατικής τάξης στις συνθήκες της ολοένα και εντεινόμενης καπιταλιστικής κρίσης. Δεν είναι η πρώτη φορά που τέτοιες δίκες χρησιμοποιούνται για τέτοιους σκοπούς. Η δίκη της Νυρεμβέργης κατέλαβε ρόλο επίσημης εξιστόρησης του ναζισμού, η δίκη της χούντας φιλοδοξούσε να σουλουπώσει την ιστορία της «επταετίας». Πρόσφατα μάθαμε ότι ακόμα και η ιστορία της χ.α. εξετάζεται να ενταχθεί στα σχολικά βιβλία ιστορίας.[13] Οπότε, προς το παρόν βάζουμε μια άνω τελεία στο ζήτημα. Και θα επανέλθουμε.

---

1. Βλ. Δελτίο Τύπου για την επίσκεψη του Αναπληρωτή Υπουργού Εσωτερικών στο Αστυνομικό Τμήμα Αγ. Παντελεήμονα, 22/01/2009, Υπουργείο Εσωτερικών, ypes-dt.gr.

2. Βλ. Πέτρος Κατσάκος, «Από τις "επιτροπές κατοίκων" στις επιθέσεις κατά μεταναστών και τα γιαούρτια σε Αλαβάνο-Πορτάλιου», *Αυγή* 6/10/2013. Η φωτογραφία δεξιά από το ««Χρυσή Αυγή: Κράτος, αστυνομία και κερκίδα», omnia tv., 27/09/2013.

3. Για την όλη υπόθεση του Αγίου Παντελεήμονα και της σχέσης μεταξύ χρυσαυγιτών και αστυνομίας, βλ. Autonome antifa, *Επιτροπές Κατοίκων: Κατάδυση στο μέλλον του ελληνικού φασισμού*, Αθήνα 2012, κεφάλαιο 2.

4. Ήδη, από τις αρχές του 2000, το καπιταλιστικό όραμα μετατροπής του κέντρου της Αθήνας σε στρατόπεδο συγκέντρωσης, περιγραφόταν από τον και τότε Υπουργό Δημόσιας Τάξης, Μ. Χρυσοχοΐδη, ως εξής: μια δεύτερη –μετά τα σύνορα- ζώνη πειθάρχησης και παρανομοποίησης των μεταναστών εργατών. Βλ. Autonome antifa, *Επιτροπές Κατοίκων,* ό.π. σ. 31-32.

5. Βλ. «"Καρφιά" από Κεερφα για τη δίκη της Χ.Α.», jailgoldendawn.com 7/03/2015. Για τη συνέχιση του έργου πειθάρχησης των μεταναστών εργατών στη Νίκαια από την αληθινή ηγεσία της χ.α., δηλαδή τους μπάτσους, βλ. «Στη Νίκαια και παντού, οι σβάστικες μας τελείωσαν, ο φασισμός παραμένει», 11/2018, autonome antifa.gr>antifa stuff>προκηρύξεις.

6. Βλ. «Η ελ.ας. ξήλωσε τον αστυνομικό διευθυντή Εύβοιας και τον διοικητή Ασφάλειας Χαλκίδας!», evi@zoom.gr, 23/9/2013.

7. Βλ. Σταύρος Γ. Παπαντωνίου, «Ο Σαμαράς μετά τη δολοφονία Φύσσα», *Καθημερινή* 7/10/2020.

8. Ευγενία Λουπάκη, εκπομπή «Allegro μα με τρόπο», stokokkino.gr, 9/10/2020, (17'-18').

9. Βλ. Πρωτοσέλιδο «Το τείχος της Δημοκρατίας», *Εφημερίδα των Συντακτών* 3-4/10/2020.

10. Βλ. Δημήτρης Ψαρράς, «Ποιος δικάζει τη Χρυσή Αυγή;», *Εφημερίδα των Συντακτών* 5/10/2020.

11. Στο ίδιο.

12. Βλ. μπροσούρα *Σπασμένα Τζάμια: Σκέψεις για τη δημόσια τάξη και το Πάντειο Πανεπιστήμιο σε καιρούς κρίσης,* Unfair Play- Αρχείο 71, 2016.

13. Βλ. Απόστολος Λακασάς, «Το όνειδος της Χ.Α. στα βιβλία ιστορίας», *Καθημερινή* 11/10/2020.